

Erdei iskola

programtervezet



Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola

Összeállította: Bakai Béláné
munkaközösségvezető

„Valaminek a megtanulásához a legegyszerűbb út, hogy magad fedezd fel!”

/ Pólya György/

A környezetismeret tantárgy középpontjában a természet megismerése áll, ezért nehezen képzelhető el ennek eredményes tanítása a közvetlen tapasztalatszerzés nélkül.

A jogszabályok és helyi tantervünk lehetővé teszi, hogy a hagyományostól eltérő módon is megszervezzük, ha az előírt tananyag átadása és a követelmények teljesítése biztosított.

Abban az esetben, ha intézményünk anyagi lehetőségei nem biztosítják (pályázati forrás, alapítványi támogatás), hogy más településen szervezzünk erdei iskolai foglalkozásokat, lakóhelyünkön- Mezőkeresztesen szervezzük meg az egész hetes programot.

Az erdei iskola olyan tanulásszervezési mód, amely lehetőséget teremt a környezet, a valóság közvetlen megismerése, és arra, hogy olyan élményekben legyen a gyerekeknek részük, amelyek kedvezően befolyásolják, esetleg meghatározzák környezetükhöz, a természethez fűződő viszonyukat.

Célunk, hogy általános iskolai tanulmányai során minden tanuló legalább egyszer részt vehessen erdei iskolai programban. Ez azonban egy alapvetően más oktatási forma, mint a hagyományos. Nem köthető egy-egy tantárgyhoz, tanórához, s a tananyag sem szorítható be a 45 perces időkeretbe.

Kiemelt fejlesztési céljaink:

- a tanulók a tantervhez illeszkedő, előre kialakított program alapján fedezik fel a lakóhelyünk adottságait, ismerkednek meg földrajzával, növényeivel, állataival, az épített környezettel, az ott élő emberekkel, a helyi történelemmel, kultúrával.
- megvizsgálják a természeti összefüggéseket, a benne lejátszódó folyamatokat, a társadalom és a természet viszonyát, az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatását.
- környezettudatos magatartás kialakulása, - ahol tekintettel vagyunk a fenntartható fejlődés szempontjaira, a természeti források védelmére;
- kritikus gondolkodás fejlesztésére, a döntési készségek alakítása, fejlesztése;
- a környező világ megismerési módszerei a tantermen kívül (élményhelyzetben való konstruktív részvétel)

Nevelési céljaink

- Az ember és a természet harmonikus kapcsolatának a megerősítése.
- Az ember a természet szerves része, annak törvényeit el kell fogadnia, alkalmazkodnia kell hozzá.
- Egymás segítése más körülmények között.
- A helyes napirend kialakítása.
- Használják fokozottabban érzékszerveiket a természet felfedezésénél.
- Az átélt élmények hatására erősödjön a lakóhely szeretete, az osztályközösség, a csapatszellem.

Oktatási feladatok

Az erdő, a mező, a víz és vízpart életközösségének megfigyelése (növények, állatok).
Az élettelen környezeti tényezők vizsgálata (víz, talaj, időjárás).
Földrajzi fogalmak, tájékozódás.
Környezetvédelem- újrahasznosítás
Becslések, mérések végzése a közvetlen környezetben.
A település megfigyelése a tájban, életformák a településen.
Városunk kulturális értékeinek, intézményeinek megismerése.
Fenntartható jövőkép kialakítása.

Alkalmazott módszerek:

játék,
magyarázat,
kooperatív csoportmunka,
mérés, kísérlet,
megfigyelés,
megbeszélés

Eszközök: (az iskola biztosítja)

nagyító, rovarvizsgáló doboz
sztereómikroszkóp,
csipesz,
petri csészék, kémcsövek
gumikesztyű
hőmérő
barométer
iránytű, tájoló

A program előkészítése, szervezési feladatok

Iskolánk Pedagógiai programjában meghatároztuk, hogy a mindenkori harmadik évfolyamon tanuló diákjainknak biztosítjuk az erdei iskolában való részvétel lehetőségét.

1. A szülők tájékoztatása

A szülőket a tanév első szülői értekezletén tájékoztatjuk a lehetőségről. Írásos nyilatkozatukat kérjük a jelentkezésről. Az erdei iskola előtti szülői értekezleten (május) megbeszéljük a szülőkkel a várható programot, összegyűjtjük ötleteiket, kívánságaikat, elmondjuk kéréseinket, melyek a programunk sikeres lebonyolítását szolgálják. Az értekezlet után a tudnivalókat a gyerekekkel is egyeztetjük. Majd írásban megkapják a hét konkrét programtervezetét.

2. A program elkészítése

A tantervi követelmények figyelembevételével kidolgozzuk a részletes programot, melyben a tapasztalatszerzés és a játékos ismeretszerzés, a terepi munka, megfigyelés, kísérletezés módszerét helyezzük előtérbe.

3. A program időpontja:

Minden tanévben június első hete
Naponta: 7⁴⁵-16⁰⁰-ig

4. A program technikai bázisai

Étkezés:

A Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola ebédlőjében, ill. otthon.

Egészségügyi ellátás:

Az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközöket az iskola biztosítja.

Orvos: Dr. Pécsi Katalin gyermekorvos

Közlekedés:

A kiválasztott helyszínek megközelítése gyalog- vagy kerékpártúra keretében.
Akinek nincs biztonságos közlekedésre alkalmas kerékpárja, az iskola biztosítja.

5. Általános napirend

- 7⁴⁵ Gyülekező az iskola udvarán
- 8⁰⁰ Napi program ismertetése
Az időjárás elemeinek megfigyelése, lejegyzése
- 8³⁰ Természetismereti foglalkozás
Közben tízórai
Az időjárás elemeinek megfigyelése, lejegyzése
- 12⁰⁰ Ebéd
Irányított szabadidős foglalkozás (filmvetítés, rajzolás, kártya, társasjáték stb.)
- 13⁰⁰ Délutáni foglalkozás (kulturális, kézműves, sport)
- 15³⁰ Uzsonna
- 16⁰⁰ A nap zárása: a nap eseményeinek értékelése, élménybeszámoló, közös játék
Az időjárás elemeinek megfigyelése, lejegyzése

6. Programtervezet

1. nap

Téma: A víz és vízpart

Helyszín: Mezőkeresztesi Csónakázótó és Szabadidőközpont
Megközelítés módja: Gyalogtúra

- 7⁴⁵ Gyülekező az iskola udvarán
- 8⁰⁰ Napi program ismertetése
Az időjárás elemeinek megfigyelése, lejegyzése
- 8³⁰ Természetismereti foglalkozás
Tartalom: A víz szerepe az ember életében; A víz körforgása; A vízcseppecske útja; Felszín feletti vizek; Vizsgálódások, mérések, megfigyelések; Állatok a víz és vízpart életközösségében; Növények a víz és vízpart életközösségében; gerinctelen és apróbb gerinces vízi állatok vizsgálata
Az időjárás elemeinek megfigyelése, lejegyzése
- 12⁰⁰ Ebéd
Irányított szabadidős foglalkozás (Játék a szabadban, kártya, társasjáték)
- 13⁰⁰ Városi Könyvtárban könyvtárismereti foglalkozás
- 15³⁰ A nap zárása: a nap eseményeinek értékelése, élménybeszámoló,
közös játék
Az időjárás elemeinek megfigyelése, lejegyzése

2. nap

Téma: A mező
Helyszín: Mezőkeresztes-Hóstya
Megközelítés módja: Kerékpártúra

- 7⁴⁵ Gyülekező az iskola udvarán
- 8⁰⁰ Napi program ismertetése
Az időjárás elemeinek megfigyelése, lejegyzése
Kerékpárok ellenőrzése (kötelező és ajánlott tartozékok, láthatósági mellény)
- 8³⁰ Természetismereti foglalkozás- terepi munka
Tartalom: A fogalom meghatározása, értelmezése (rét, legelő, szántóföld); Fedezzük fel a rét növényeit!; Egyéb színes lágyszárú növények; Rovarszelídítés; Lessünk meg egy lepékét!; Legyünk hangyák!; Hegyezzük a fülünket is! Tappancsoló
- 12⁰⁰ Ebéd
Irányított szabadidős foglalkozás (labdajátékok)
- 13⁰⁰ Kézműves foglalkozás-
Tartalom: használati eszköz készítése újrahasznosítható anyagokból
- 14³⁰ Műemlékek, kulturális értékek Mezőkeresztesen

Tartalom: Épített értékeink meglátogatása (Mezőkeresztesi csata emlékműve, Hősök tere, Református templom, Városháza és környezetének szobrai, Hoffman kastély, Katolikus templom)

Megközelítés: kerékpártúra

15³⁰ A nap zárása: villámkérdések városunk nevezetességeiről
Az időjárás elemeinek megfigyelése, lejegyzése

3. nap

Téma: Az erdő

Helyszín: Kiserdő

Megközelítés módja: Kerékpártúra

7⁴⁵ Gyülekező az iskola udvarán

8⁰⁰ Napi program ismertetése
Az időjárás elemeinek megfigyelése, lejegyzése
(Kerékpárok ellenőrzése)

8³⁰ Természetismereti foglalkozás- terepi munka
Tartalom: Hogyan viselkedjünk az erdőben?; Az erdő fogalma; az erdő, mint életközösség; Az erdő szintjei, azok jellegzetes növényei és állatai; Lombkoronaszint; Fák; Kocsányos tölgy, csertölgy, erdeifenyő, lucfenyő, hársfa vizsgálata; Cserjeszint; A cserjék fogalma; Vadrózsa, kökény, bodza galagonya, som, mogyoró megfigyelése, tanulmányrajz készítése; Miért fontosak a cserjék az erdő életközösségében? Gyepszint; lágyszárú növények; talaj jellemzőinek vizsgálata többféle méréssel

12⁰⁰ Ebéd (hideg ebéd)

13⁰⁰ Természeti foglalkozás- terepi munka
Tartalom: Állatok az erdőben; Állatok nyomainak keresése (őz, vaddisznó lábnyomok; pókháló; rágott levél; odú; hangyaboly; fészek; madártoll; tojásbéj; állati csont; agancs; stb.); Kártyákról az állatok felismerése, 2-3 jellemző tulajdonságának ismertetése; Állatok csoportosítása; A rejtőszín fontossága.

15³⁰ Uzsonna
A nap zárása- terepi munka értékelése

4. nap

Téma: Növények és állatok a ház körül

Helyszín: Mezőkeresztes, iskolakert

Megközelítés módja: Gyalogtúra

7⁴⁵ Gyülekező az iskola udvarán

8⁰⁰ Napi program ismertetése
Az időjárás elemeinek megfigyelése, lejegyzése

- 8³⁰ Természetismereti foglalkozás- gyakorlati foglalkozás
Tartalom: Munkavégzés az iskolakertben; Növények fejlődésének feltétele; Munkavégzés fázisa; Kártevők és védekezés ellenük; Gyom- és gyógynövények növények a kertben
- 10⁰⁰ Látogatás a helyi tehenészetben
 Megközelítés módja: kerékpártúra
Tartalom: Istállók; Ismerkedés a gazdaságban élő állatokkal; Gondozásuk; Haszonállat fogalma; Állatsimogatás
- 12⁰⁰ Ebéd
 Irányított szabadidős foglalkozás
- 13⁰⁰ Betekintés a Takarékszövetkezet működésébe
 Megközelítés módja: Kerékpártúra
Tartalom: Dolgozók munkája; Ügyintézesek; Fogalmak: takarékoskodás, kamat, betét
- 15⁰⁰ Gazdálkodj okosan! - társasjáték
 15⁴⁵ Az időjárás elemeinek megfigyelése, lejegyzése
 A napzárása, vélemények

5. nap

Téma: Újrahasznosítás; Műanyaggyártó kisüzem megtekintése

Helyszín: Mezőkeresztes- Mezőform kft.

Megközelítés módja: kerékpártúra

- 7⁴⁵ Gyülekező az iskola udvarán
- 8⁰⁰ Napi program ismertetése
 Az időjárás elemeinek megfigyelése, lejegyzése
 (Kerékpárok ellenőrzése)
- 8³⁰ Üzemlátogatás
Tartalom: Gyártási folyamatok megfigyelése, megismerése
 Közben tízórai
- 12⁰⁰ Ebéd
- 13⁰⁰ A program zárása
 Sportverseny: sor-és váltóversenyek
 foci
 tollaslabda
 számháború
 Vetélkedő csapatokban a héten szerzett ismeretanyag felhasználásával
- 16⁰⁰ Zárás- A hét munkájának értékelése, tapasztalatok érvényesítése.
 Kiállítást készítése a gyűjtött, készített anyagokból.

A konkrét, részletes foglalkozásterveket a 3. osztályos tanító(k) és a munkáját segítő pedagógus(ok) közösen készítik el az adott tanév április 1-ig, melyet az intézményvezetővel kötelesek elfogadtatni.